

Referuntur
opiniones.

Duas autem affert hac de re opiniones: *Primum* Soncinnatis, Suaris, & dicentium nihil aliud esse, essentiam esse in potentia obiectiua, quam determinationem obiecti à potentia productiua, & consequenter tenent, rem esse in potentia obiectiua, nihil aliud esse quam quod illa res latet in potentia sui productiui, sicque mundus, antequam produceretur, erat in potentia obiectiua, id est erat in omnipotentia Diuina.

Secundam sententiam ait esse Henrici quod *libro primo quest. 1.* & Caietani *de ente & essentia cap. 5.* afferentium, esse in potentia obiectiua dicere ab æterno obiectum possibile per denominationem intrinsecam ab ipsa potentia positiua & reali, quæ est ab æterno in creatura, & fundatur in esse actuali & reali creaturæ ab æterno. Hoc ergo pacto, res non modo erunt in potentia sui productiui, sed antequam producantur, habebunt iam aliquod esse essentiæ reale, & positiuum in seipsis; quod esse dicitur esse potentia obiectiua, aut saltem esse in potentia obiectiua.

Ex his vides, quanta sit confusio, ne dicam contradictio inter dicta auctororum: Iuellus enim & Soncinas insignes Thomistæ imponunt Scotistis inuentionem dictæ potentia obiectiua: distinctæ à potentia actiua agentis: Meurissius tamen, vt patet ex allatis ex ipso, reducit dictam potentiam ad potentiam agentis: at Caietanus vnus ex Thomistarum signiferis, apertissime potentiam obiectiua à potentia actiua agentis distinctam ponit. Ad concordiam reducat vtraque; Schola suos fautores, si velit: nos interim ad rei veritatem patefaciendam properemus, binasque propositas difficultates duplici resolutione decidamus. Resolutione *prima* duas habebit partes, *prima* erit quod essentia rerum ab æterno non sint purum nihil: *secunda* quod sint verè aliquid, non quidem reale actuale, sed reale potentiale. In altera resolutione ostendemus verè dari potentiam obiectiuam distinctam à potentia actiua agentis, quæ potentia obiectiua non est solum potentia Logica, sed realis, & in qua sunt res potentialiter antequam acquirant existentiam, & non solum in potentia agentis. Post quamlibet resolutionem proponemus argumenta in contrarium, eaque soluemus.

DECISIO.

Resolutio prima. Essentia ab æterno non sunt purum nihil: est contra Meurissium cit. sed sunt verè ens non quidem actuale sed potentiale: est contra Henricum & Albertinum. Probatur autem *prima* pars hæc euidentissimâ ratione. Quod addit aliquid supra non Ens, non est purum nihil: sed essentia ab æterno addunt aliquid supra non ens, ergo sunt aliquid ens. Maior patet, minor probatur: quod addit supra impossibile, addit supra non ens: sed essentia addunt supra impossibile, ergo &c.

Confirmatur: impossibile est omnino non ens, id est neque ens essentia, neque ens existentia, neque ens actuale, neque ens potentiale: at essentia rerum sunt entia saltem possible, ergo addunt supra non ens, & per consequens non sunt purum nihil.

Confirmatur iterum: Vel essentia ab æterno non habent plus entitatis quam chymera,

vel habent? si habeant, habemus intentum. Si non habeant, ergo sicut chymera sunt entia impossibile, ita essentia ab æterno erunt entia impossibile. Nam quæro; si essentia sint entia possible, vel illud possibile addit aliquid supra impossibile vel nihil? si addit aliquid; ergo non est purum nihil, sed aliquid. Si nihil addit, ergo sicut impossibile non dicit ordinem ad existentiam, ita nec essentia: quare dicendum est possibilitatem illam esse aliquid potentiale.

Secundo probatur. Quod descendit à puro non ente, est aliquid saltem modo ens: sed essentia descendit à puro non ente; quia sunt entia possible existere, ergo non sunt purum nihil, & per consequens sunt aliquid. Hanc quoque resolutionis partem probant rationes Henrici & Albertini, in quantum ostendunt verè essentias esse aliquid ab æterno; eas tamen soluimus in quantum affirmant illud aliquid esse aliquid actuale; eas, inquam, quoad hanc partem diluimus, non tamen quoad priorem; vnde prior hæc pars nobis fuerit: rationes verò Meurissii, quas maiori ex parte hausit ex Scoto, nihil faciunt contra nos, qui tenemus illud esse reale essentia ab æterno non esse actuale, sed tantum potentiale: sed militat contra Henricum & Albertinum tenentes esse illud, esse actuale.

Quod verò essentia ab æterno non habeant esse actuale, probatur præsertim octo rationibus ab Albertino relatis, quas tamen (vt contrarium tueatur) soluit: vt autem in suo robore maneat hæc secunda nostra resolutionis pars, ostendemus solutiones ab Albertino datas non satisfacere, sic ergo licet argumentari.

Primo. Simundus v.g. haberet esse actuale ab æterno, non posset dici creatus in tempore: sed de fide est quod sit creatus in tempore, ergo nullum esse actuale habuit ab æterno. Prob. maior; Creatio est ex nihilo, id est nihil omnino supponit: quod autem habet esse actuale, non est nihil, sed aliquid supponit, ergo ille transitus ab esse actuali essentiæ ad esse actuale existentia non potest dici creatio.

Respondet Albertinus sufficere ad creationem nihilum existentia. Sed hæc responsio nulla est: *Primo* quia sic omne generans diceretur creare; quia generans totam producit existentiam: *Secundo* creatio in hoc differt à generatione. quod generatio præsupponit aliquid præuium: creatio verò nihil omnino actuale supponat, sed sit simpliciter à non ente actuali, ad ens actuale.

Secunda ratio. Annihilatio est ad non esse actuale: sed si essentia haberent esse actuale ab æterno, corruptisq; existentis semper remaneret, nihil Deus posset annihilare, quia res illa, quam vellet annihilare, semper remaneret secundum suum esse actuale essentia.

Respondet Albertinus ad annihilationem sufficere destructionem existentia; Sed hæc responsio stare non potest: nam vt sic corruptio, & annihilatio essentia idem: adde quod ordinariè dicitur quod sublati primis substantijs tolluntur & secunda, ex cap. de substantia, ergo destructis primis substantijs, id est indiuiduis existentibus, pereunt quoad suam actualitatem naturæ vniuersales, id est essentia,

Secundò.

Num. 1.
Quod illud
esse non sit
actuale.

Prob. 1.

Respon. Al.
bertini im-
probatur.

3. Prob.

Resp. Albr.

Num. 2.
Essentia ab
æterno non
sunt nihil,
sed ens po-
tentiale.
Quod non
sunt nihil
probatur
opinio.